

УПРАВЛІННЯ НАВЧАННЯМ У ДИСТАНЦІЙНІЙ СИСТЕМІ MOODLE: МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ВИКЛАДАЧА

Петренко Лариса Михайлівна,

Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, м. Київ

inlaf@ukr.net, ORCID iD: 0000-0002-7604-7273

Якщо підготовка фахівців за дистанційною формою запроваджується відповідно до рішення педагогічної ради, погодженого з органом управління освітою, у сфері управління якого перебуває відповідний навчальний заклад [2], то використання дистанційних технологій в традиційних формах навчання знаходиться у власній компетенції навчального закладу. А тому впровадження Moodle в освітній процес, навіть за умов проведення очних занять у повному обсязі, сьогодні здійснюється за ініціативою професійних (професійно-технічних) навчальних закладів. Педагогічною практикою доведено значне підвищення його ефективності, розширення можливостей суб'єктів навчальної діяльності, позитивне сприйняття студентами та набуття нових компетентностей викладачів, пов'язаних із роботою за дистанційною формою навчання (інформаційно-аналітичної, управлінської, методичної тощо).

У Законі України «Про освіту» (2017 р.) зазначається: «Дистанційна форма здобуття освіти – це індивідуалізований процес здобуття освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій» [1]. Не підлягає сумніву, що освітнім процесом, який здійснюється за будь-якою формою з використанням різних технологій навчання, необхідно управляти (Г. Єльнікова, В. Пікельна, В. Стельмашенко, Є. Хриков та ін.). Слід зазначити, що наука управління освітнім процесом як складовою навчального закладу включає різні теорії – функції, моделювання, системи тощо.

Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, вимовляється «Мудл») – це модульне об'єктно-орієнтоване динамічне

навчальне середовище, яке називають також системою управління навчанням (LMS), системою управління курсами (CMS), віртуальним навчальним середовищем (VLE) або просто платформою для навчання, яка надає викладачам, учням та адміністраторам дуже розвинутий набір інструментів для комп'ютеризованого навчання, в тому числі дистанційного [4].

Сьогодні Moodle достатньо широко використовують у навчанні школярів, студентів, при підвищенні кваліфікації фахівців, бізнес-навчанні як в комп'ютерних класах навчального закладу, так і для самостійної роботи вдома. Існує багато джерел, в яких представлено інструкції і поради з використання даної платформи.

Ми маємо за мету виокремити саме потенціал Moodle в управлінні навчанням майбутніх кваліфікованих робітників, зокрема, в організації їхньої самостійної роботи. Такі можливості педагогу надаються адміністратором разом з визначенням ролі викладача. В межах цієї ролі педагог діє на рівні свого курсу і «більш низьких» рівнях. Є. Прокоф'єв довів, що «дистанційне навчання може бути у межах всіх видів дидактичної системи, тобто являти форму її існування» [3, с. 7]. Важливими у його дослідженні є положення про те, що професійно-орієнтована підготовка майбутніх фахівців (учителів) передбачає: засвоєння студентами предметного змісту, прийомів, методів, технологій навчання в цілому; особистісне і професійно зорієнтоване предметне навчання контекстного типу в межах предметної підготовки; виконання різних завдань при вивченні спеціальних дисциплін (аналіз змісту, складання навчального тексту, планування його вивчення і т. п.); включення студентів в систему науково-дослідної роботи (за схемою: конспектування – реферування – анкетування – анотування – рецензування науково-дослідна робота), позааудиторної діяльності; застосування моніторингу якості освіти: вхідний, поточний, постійний, проміжний і підсумковий контроль у вигляді комп'ютерного тестування; соціально-комунікативне середовище міжособистісної взаємодії [3, с. 7-8].

У межах своєї ролі викладач може здійснювати управління групами: розподіляти на малі та великі групи для виконання завдань або викладання

елементів курсу для спільної роботи, наприклад, форумів. Крім цього, він має можливість отримувати звітну інформацію по окремим групам; задати груповий режим для всіх елементів курсу або примусово призначити для кожного елементу курсу окремо. В якості прикладу наведемо завдання, представлені на навчальній платформі Австрійського університету економіки та адміністрування (м. Вена) (джерело: abc.at/berufsbildendeschulen.at). Цей слайд було продемонстровано магістрами Н. Чеховські та М. Форабергер під час виступу на семінарі в м. Івано-Франківськ (6-10 листопада 2017 р., Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника), який проводився у рамках міжнародного проекту Erasmus+ Capacity Building Project «Improving teacher education for applied learning in the field of VET».

Варто звернути увагу на те, що для кожного завдання визначається час початку і закінчення його виконання, що безсумнівно, дисциплінує виконавців, підвищує рівень їхньої особистої відповідальності і стимулює до організації власної праці як елементу самоменеджменту.

Отже, крім отримання когнітивних і технологічних знань з майбутньої професії в учнів формуються й необхідні професійні якості як компоненти професійної компетентності. Одним із основних інструментів викладача на платформі Moodle є «мережеве» планування, як складова ОМОУ – організаційних методів оперативного управління, доцільність використання якого в навчальних закладах розкрито в наукових працях В. Пікельної, Л. Петренко та інших вітчизняних учених.

Відтак, можна зробити висновок, що впровадження системи дистанційного професійного навчання сприяє вдосконаленню педагогічного менеджменту, переводить діяльність усіх суб'єктів навчання в більш продуктивний режим, оскільки чітко її організує в просторі і часі.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту» / Відомості Верховної Ради. – 2017. – № 38-39. – 380 с.
2. Про затвердження змін до Положення про дистанційне навчання від

14.07.2015 р. № 761: URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0923-15> (дата звернення: 11.02.2018).

3. Прокоф'єв Є. Г. Організаційно-педагогічні засади загальнопедагогічної підготовки майбутніх учителів в умовах дистанційного навчання : автореф. ... дис. канд. пед. наук : 13.00.04 / Прокоф'єв Євген Геннадійович; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – 2011. – 21 с.

4. Moodle: веб-сайт / URL: <https://moodle.org/> (дата звернення: 11.02.2018).